

1966. a. kevadest 1976. a. kevadeni tegeles Elli Kool Tartu ülikooli raamatukogus raamatuhügieeni probleemidega. Temast sai vastloodud hügieeni- ja restaureerimissektori hügieenigrupi juht, 1971. aastast raamatuhügieeni sektori juhataja. Otsese töökorraldajana pani ta aluse grupi tööle, kes süstemaatiliselt hakkas tegelema kogude hooldamisega. Lisaks igapäevasele desinfektorite juhendamisele uuris ja juurutas Elli oma töös kaas-aegseid meetodeid, olgu see ultraviolettkiirgus raamatuhoidlate õhu puhastamiseks või vahendid massiliseks raamatute desinfitseerimiseks jne.

Uuriv loomus ja korrektsus võimaldasid Elli Koolil olla väga viljakas oma teadmiste kirjapanijana. Ka täna on juubilaril koostatud ja kirjutatud 9 konverentsiettekannet ja publikatsiooni tänuväärt lugemismaterjal raamatukogu varade säilitamisega tegelevatele inimestele.

Elli Kool oli väga kohusetruu töötaja, nõudlik nii enese kui ka oma alluvate suhtes. Raamatutesse suhtus ta sügava pieteeditundega, oskas neid hinnata ja hoida.

Ennistuskeskuse pere soovib juubilarile palju õnne ja tervist.

Ene Sarap

AIME ESPENBERG

70

Aime Espenberg, neiuna Teska, sündis 5. septembril 1930. a. Tartus. Juubilaril lapsepõlv möödus Võrumaal Osulas, koolitee algas Sõmerpalu algkoolis ja jätkus Tartu III Keskkoolis (1946–1950) ning Tartu Õpetajate Instituudis matemaatikaõpingutega (1950–1951). 13. jaan. 1951 Aime arreteeriti kuulumise pärast kooliõpilaste organisatsiooni “SMV” ja Moskva erikomisjon määras talle kriminaalkodeksi § 58-1a, 10, 11 alusel 10 aastat. NSVL-i avarustel (Komi ANSV Intalagis, Karaganda oblastis Dolinkas) tuli olla kuni 1956. a. suveni.

1957. aastal Aime abiellus matemaatik Harry Espenbergiga. Kaks poega jätsid ta mitmeks aastaks koduseks. Aastatel 1960–1966 töötas raamatutest lugu pidav Aime võõrkeelse kirjanduse osakonna vanemüüjana Tartu raamatukaupluses “Ülikooli”.

1. dets. 1966. a. asus ta restauraatorina tööle Tartu ülikooli raamatukokku. Energilisest ja õpihimulisest töötajast kujunes Eestis ja väljaspoolgi tuntud graafikarestaator. Aime ei pidanud kunagi kurnavaks pikki komandeeringuid Vilniusesse, Kiievisse, Leningradi, Moskvasse jm., kui sealt midagi erialaselt kasulikku õppida oli. 1979. a. omistati talle kunstnik-restaatori kõrgeim kategooria graafika, arhiivi- ja raamatukogumaterjalide alal. Väsimatu iseõppijana oli ta pikki aastaid ise noorte restauraatorite õpetaja, juhendaja ja innustaja. Aastaid kuulus Aime tollaegsesse üleliidulisse atesteerimiskomisjoni, mis tähendas, et ta oli tõusnud selle, meie oludes täiesti uue eriala tippu. Tööjuhendiks kõigile restauraatoritele ilmus tema sulest *Pabermaterjalide konserveerimine ja restaureerimine : Metoodiline kiri* (Tallinn, 1985, 37 lk.).

Aime tööga paranes aasta-aastalt raamatukogu ajaloolise graafikakogu füüsiline seisund. Spetsialistina vajasis teda ka teised — üks huvitavamaid, aga ka nõudlikumaid ülesandeid oli Eduard Viiralti gravüüride restaureerimine, mis köitis Aimet mitmeks aastaks.

Ammendamatu energiavaruga kolleegi jagus organiseerima nii ülevabariigilist restauraatorite ühingut kui ka Tartu Restauratorite Klubi — ja seda ikka toimeka eestvedaja ja korraldajana. Aastaid oli ta juhtivates ametites raamatukogu ja üleülikoolises ametiühingus.

Kõigi nende ettevõtmiste kõrval jõudis Aime oma pojad tublideks inimesteks kasvatada, olla hea käsitöötajana, suurepärase perenaine ja tore vanaema oma paljudele lapselastele.

Aime kohta kehtib küll vana reegel — kes teeb, see jõuab!

Pärast kolmkümmend aastat kestnud tööd (a-ni 1996) meie raamatukogus ei siirdunud juubilar mitte „väljateenitud vanaduspuhkusele”, vaid läks hoopis Tartu Kunstimuseumi tööle. Nii Aime meele!

Soovime tarmukale kolleegile õnne, head tervist ja raugematut kaasalõõmistahet restauraatorite ettevõtmistes meie kõigi rõõmuks.

Ene Sarap

KATRIN KAUGVER

50

Katrin Kaugver on sündinud 26. septembril 1950. a. Tallinnas. Õppis Tallinna 42. Keskkoolis saksa keele eriklassis. Edasine haridustee jätkus Tartu ülikoolis, mille ta lõpetas 1974. a. romaani-germaani filoloogina. Aastatel 1974–1980 töötas Katrin Lähte Keskkoolis saksa keele õpetajana. Ülikooli raamatukogus töötab Katrin alates 1980. a., algul vana raamatu osakonnas vanemraamatukoguhoidjana, 1987. a. rekataloogimisosakonna juhatajana ja pärast 1999. a. struktuurimuudatusi retrokataloogimise osakonna juhatajana. Aastate jooksul on Katrin osa võtnud raamatukogu mitme toimkonna tööst. Igasuguste küsimuste lahendamisel on tal alati oma kindel, läbimõeldud arvamus, seades primaarseks töö mõttekuse ja vajalikkuse.

Katrin osaleb aktiivselt ERÜ töös, olles 1999. a-st selle juhatuse liige, 2000. a-st aseesimees, samuti vanaraamatu toimkonna liige. Ta on alati avatud uuele, on tegelnud enesetäiendamisega nii kodu- kui ka välismaal: 1995 ja 1999 enesetäiendused Göttingeni Ülikooli Raamatukogus, koolitusseminar Helsingi Ülikooli Raamatukogus.

Katrin on sügavate kultuurihuvidega inimene. Ta on õppinud Tartu keeltekoolis prantsuse keelt, loeb palju, armastab muusikat, käib teatris ja kontsertidel ning tegeleb võimlemisega. Katrini lemmikharrastus on tõlkimine. Tema tõlgituna on eesti keeles ilmunud raamatud, nagu H. Fallada “Tookord meil isakodus”, B. Frischmuthi “Kai, Klemens ja minu armastus”, E. v. Keyserlingi “Lained”, M. Hunniuse “Minu onu Hermann” jt.

Kolleegina on Katrin väga meeldiv, ta on seltsiv ja otsekohene, julge ja õiglane.

Ülle Mölder